

Bursztynowe inspiracje

AMBER ROUTE
SZLAK BURSZTYNOWY

POMORSKIE

Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna

Bursztynowe inspiracje

Współczesny Szlak Bursztynowy to niezwykła podróż przez wielowiekową tradycję, która na Pomorzu odcisnęła swój bardzo wyraźny ślad.

Liczne ekspozycje muzealne, warsztaty edukacyjne, pokazy obróbki i szlifowania, a także pokazy mody, imprezy targowe czy też masowe wydarzenia plenerowe oraz wreszcie konkretne pakiety weekendowe z bursztynem w roli głównej to propozycje zarówno dla turystów krajowych, jak i zagranicznych, a przede wszystkim siła i wyróżnik regionu.

Szlak Bursztynowy nie tworzy zwartej linii, jednak w Województwie Pomorskim oznakowano najbardziej interesujące z jego obiektów. Warto odbyć kilka wycieczek tematycznych do najciekawszych miejsc związanych z bursztynem, które w największym nagromadzeniu występują w Gdańsku zwanym nie bez powodu Światową Stolicą Bursztynu.

Bursztyn

Bursztyn jest stwardniałą, kopalną żywicą drzew, jedną z ponad 130 rodzajów żywic kopalnych, które odnajdujemy na całym świecie.

Różnią się one miejscem tworzenia, wiekiem oraz rodzajem drzewa z którego powstały. Bursztyn bałtycki powstał ponad 40 milionów lat temu. Jego największe złoża znajdują się pod dnem Zatoki Gdańskiej. Jako jedyny wśród żywic kopalnych zawiera od 3 do 8 % kwasu bursztynowego, który jest naturalnym katalizatorem przemian komórkowych – ma on więc właściwości prozdrowotne.

Naturalny bursztyn odznacza się szczególnym bogactwem kolorów i odmian. Zróżnicowania barw i stopnia przezroczystości dokonały warunki jakim podlegał w swej wędrówce do kolejnych złóż. Wyrzewany w wydmach przez promienie słońca, wietrzejący w piaskach pod wpływem zmian wilgotności i utleniania, czy sprasowany naciskiem lodowca - nabywał w sposób naturalny cech, które definiują jego niepowtarzalność i piękno.

Bursztyn z uwagi na swoje niezwykle właściwości, barwę i zapach przyciągał uwagę ludzi od czasów prehistorycznych. Już w epoce kamienia (neolit) pozyskiwano go na dużą skalę, czego ślady odkryto na stanowiskach archeologicznych ludności zamieszkującej Pomorze przed 4,5 tysiącami lat. Od tych czasów można mówić o Szlaku Bursztynowym, czyli nie jednej drodze, ale kierunku lokalnej wymiany handlowej z mieszkającymi na południu ludami. Nie był on żadną trasą w dzisiejszym rozumieniu, ale szeregiem dróg którymi bursztyn znad Morza Bałtyckiego docierał do krajów cywilizacji śródziemnomorskiej. Najwięcej pamiątek po dawnych szlakach bursztynowych, zaczynających się nad Morzem Bałtyckim i biegnących w kierunku Morza Adriatyckiego, datuje się na I–II w. naszej ery, gdy z Cesarstwa Rzymskiego wyruszył po bursztyn rzymski ekwita Julianus, który dotarł aż na wybrzeże Bałtyku. Wówczas, przed okresem wędrówek ludów, ukształtowały się szlaki bursztynowe dzięki którym kultura i obyczaje rzymskie przeniknęły daleko na północ. Przez wiele wieków bursztyn był towarem popularnym i pożądanym nie tylko przez rodowitych mieszkańców wybrzeży Bałtyku, lecz także Fenicjan, Persów, Greków i Rzymian.

Dziś w dużej części Europy, od krajów bałtyckich po Grecję i Włochy, rekonstruuje się przebieg i odtwarza dzieje tego ważnego szlaku handlowego. Popularyzują go liczne muzea, odtworzone osady z epoki jak na przykład austriackie Carnuntum czy Faktoria w Pruszczu Gdańskim oraz różnego rodzaju inscenizacje i pokazy historyczne.

Gdańsk

Najstarsze ślady pracowni bursztynniczej w Gdańsku pochodzą z końca X wieku. Już wtedy surowiec i wyroby z bursztynem sprzedawano do innych miast na ziemiach polskich i Flandrii. Największy rozkwit twórczości artystycznej w Gdańsku, w której bursztyn stanowił główny surowiec do produkcji, przypada na XVII i XVIII wiek. W gdańskich pracowniach tworzone liczne dzieła z bursztynu na zamówienie bogatych mieszczan, szlachty, magnatów, duchowieństwa i królów polskich. Wyroby z Gdańska docierały na dwory książęce i królewskie całej Europy, były najcenniejszymi dyplomatycznymi podarunkami dla papieży, carów, sultanów i kalifów oraz władców największych państw europejskich.

Gdańsk – Światowa Stolica Bursztynu, skupia ponad 70 % światowej produkcji biżuterii i wyrobów bursztynowych wyróżniających się nowoczesnymi formami i najwyższą jakością wykonania. To właśnie w Gdańsku co roku odbywają się najważniejsze w branży bursztynniczej targi Amberif i Ambermart, Forum Miast Szlaku Bursztynowego, posiedzenia i seminaria Światowej Rady Bursztynu oraz warsztaty dla zagranicznych projektantów.

Nad Mottawą znajduje się także Muzeum Bursztynu, jedna z najciekawszych atrakcji muzealnych miasta. Miłośnicy sztuki zdobniczej mają również niepowtarzalną okazję spaceru „Bursztynową Piątą aleją”: ulicami Mariacką, Długą i Długi Targ oraz Długim Pobrzeżem, gdzie w kilkudziesięciu sklepach i galeriach można kupić wyjątkową biżuterię i przedmioty dekoracyjne z bursztynem. Władze miasta wspierają także Pracownię Biżuterii Akademii Sztuk Pięknych wspólnie z Krajową Izbą Gospodarczą Bursztynu realizując projekt Trendbook, który systematyzuje informacje konieczne do prognozowania trendów stylistycznych i wykorzystywania ich w projektowaniu biżuterii z bursztynem. W Gdańsku nominuje się również Ambasadora Bursztynu. Goście odwiedzający Gdańsk otrzymują od władz miasta prezenty dyplomatyczne z bursztynem. Do tej pory otrzymali je m.in. David Gilmour, Günter Grass, Jean Michel Jarre, Lura i Rod Stewart.

Gdynia

Tu siedzibę ma największa firma bursztynnicza w Polsce – Manufaktura S&A – która poza produkcją wyrobów jubilerskich otworzyła swoją siedzibę dla zorganizowanych grup turystycznych i stworzyła ciekawy program zwiedzania zakładu – Amber Emotions. Odwiedzający mogą posłuchać historii, ciekawostek, zobaczyć i nauczyć się rozróżniać bursztyn bałtycki od falsyfikatów oraz dotknąć i poznać jego właściwości. Silnie związana z bursztynem jest także artystyczna dzielnica Gdyni – Orłowo. W tym miejscu wybitny polski pisarz Stefan Żeromski, spędzając wakacje w małym rybackim domku poznał bursztyn i w powieści „Wiatr od morza” przekazał swoje nim oczarowanie. Obecnie w tzw. Domku Żeromskiego ma siedzibę Towarzystwo Przyjaciół Orłowa, które prowadzi działalność kulturalną i edukacyjną. Od niedawna uczniowie Zespołu Szkół Plastycznych poznają tajniki fotografii bursztynu w makroskali. Utrwalanie obrazów dokumentujących szczegóły wnętrza, kształt inkluzji organicznych, strukturę powierzchni indywidualnych brytek bursztynu, które nieuchronnie ulegają procesom wietrzenia, pomaga w dostrzeżeniu i poznawaniu ciągłości przyrody.

Słupsk

Nie jest znana dokładna data powstania w Słupsku organizacji zrzeszającej rzemieślników zajmujących się przerabianiem bursztynu. Wiadomo, że był to jeden z pierwszych cechów bursztynniczych na Pomorzu i powstał przed 1477 rokiem, a więc przed założeniem cechu w Gdańsku. Pierwsi bursztynnicy osiedlili się w mieście nad Słupią w 1534 roku.

Jest wielce prawdopodobne, że słupski cech bursztynników powstał około 1450 roku. W tym czasie słupskich bursztynników zwyczajowo nazywano Paternostermacher (wytwórca różańców), co ewidentnie wskazuje na rodzaj produkowanych przez nich wyrobów. Z czasem słupscy rzemieślnicy zaczęli słynąć z wytwarzania bursztynowych uchwytów do noży i widelców.

Od kilku lat wizytówką miasta jest Niedźwiadek Szczęścia, którego można spotkać w sezonie turystycznym przed ratuszem w postaci maskotki rozdającej dzieciom cukierki. Obecnie APR „Ziemia Słupska”, spółka promująca miasto i powiat słupski, wprowadza na rynek bursztynowe ozdoby z podobizną niedźwiedzia – repliki talizmanu o różnych wielkościach, biżuterię, ozdoby i przedmioty użytkowe. Słupski Niedźwiadek Szczęścia to talizman szczęścia. Bursztynową figurkę znaleziono w okolicach Słupska jeszcze w XIX wieku, ale według badaczy to amulet łowcy niedźwiedzi datowany na 6 000 lat. Obecnie oryginał przechowywany jest w muzeum w Stralsundzie, a wierna kopia wykonana przez słupskiego artystę wystawiona jest w Ratuszu Miejskim.

Sopot

Miasto artystów i nowoczesnego wzornictwa w bursztynowej sztuce jubilerskiej. Właśnie w tym mieście swój warsztat ma Lucjan Myrta, który z naturalnych odmian bursztynu tworzy monumentalne przedmioty, wypełnione niezwykle obrazami i misternymi rzeźbami. Tworzył tu znany rzeźbiarz i twórca bursztynowego słowika – Bogdan Mirowski. Z kolei galeria Ambermoda zachwyca świetnymi wystawami, designem jak i zaskakującymi formami oraz łączeniem bursztynu z innymi kamieniami szlachetnymi czy tworzywami naturalnymi.

Pruszcz Gdański

Miasto, w którym historia i tradycja spotyka się z teraźniejszością. U schyłku starożytności na terenie obecnego Pruszcza Gdańskiego, leżącego nad nieistniejącym dziś, połączonym z morzem jeziorem lagunowym powstał ważny ośrodek handlowy, zwany „faktorią”. Dogodna lokalizacja na styku szlaków lądowych i morskich sprawiła, że przybywający z różnych stron świata kupcy zaopatrywali się w rozmaite towary, między innymi surowe bryły bursztynu. Bardzo szybko Faktoria w Pruszczu Gdańskim stała się ekonomicznym centrum skupiska osadniczego leżącego pomiędzy Tczewem, Gdańskiem, a także całym Pomorzem Wschodnim. Znaczne zyski przynosiły gotowe wyroby z bursztynu, dlatego w obrębie faktorii zaczęły rozwijać się liczne warsztaty rzemieślnicze. W 2011 roku została otwarta rekonstrukcja osady handlowej, która nie tylko prezentuje życie ówczesnych mieszkańców Pomorza, lecz także oferuje lekcje muzealne, prezentacje dawnych rzemioł. Jest to kulturalno-edukacyjne centrum miasta.

Stegna

Gmina Stegna należy do jednych z najpiękniejszych i najbardziej interesujących gmin Mierzei Wiślanej. Otoczona wodami Wisły, Szkarpawy i Morza Bałtyckiego jest jakoby wyspą. Stegna i okolice, dzięki atrakcyjnemu położeniu, wyjątkowemu mikroklimatowi i wspaniałym krajobrazom, zamieniają się latem w licznie odwiedzane ośrodki wypoczynkowe. Największym atutem gminy są piaszczyste plaże bogate w bursztyn i pasmo wydm porośniętych borami sosnowymi. Turystyka rozwija się głównie na obszarze Mierzei Wiślanej, gdzie leżą cztery najważniejsze miejscowości gminy: Stegna, Junoszyño, Jantar i Mikoszewo. W sezonie letnim Stegna, Jantar i Mikoszewo oferują wczasowiczom liczne imprezy, festyny, koncerty i turnieje piłki siatkowej oraz nożnej. Od 1999 roku w Jantarze organizowane są Mistrzostwa Świata w Poławianiu Bursztynu. W Muzeum Bursztyńnictwa można obejrzeć wspaniałe okazy bursztynów i wyrobów z tej żywicy. Wielu mieszkańców gminy trudni się ciężkim i niebezpiecznym zajęciem poławiania bursztynu.

Obiekty muzealne

Bursztyn to nie tylko wyroby jubilerskie, ale także ciekawa podróż szlakiem turystycznym, w obrębie którego zlokalizowanych jest wiele obiektów muzealnych. Ekspozycje tematyczne nawiązujące do historii powstania, wydobycia, obróbki i wykorzystania surowca, jak również liczne warsztaty i pokazy szlifowania to atrakcje, których nie można pominąć.

Wystawy oraz imprezy plenerowe

Nie bez powodu Gdańsk nazywany jest Światową Stolicą Bursztynu, to właśnie w tym mieście każdego roku wiosną i na jesieni odbywają się największe targi bursztynu Amberif i Ambermart. Każda edycja to niezwykle święto środowiska bursztynniczego, a także kupców z całego świata. Bogaty program targów, ciekawe ekspozycje, jak i imprezy towarzyszące sprawiają, iż z pozoru branżowa impreza przyciąga zarówno mieszkańców, jak i turystów krajowych i zagranicznych. Bursztyn jest ważnym elementem tak doniosłych wydarzeń jak Jarmark św. Dominika, Święto ulicy Mariackiej i wszystkich innych imprez, których organizatorzy chętnie nawiązują do jantaru.

Bizuteria

Bursztyn głównie kojarzony jest z wyrobami biżuteryjnymi i sztuką jubilerską. Jednak zaskakuje różnorodnością form i kształtów, a także nowoczesnym wzornictwem. Nieważne jednak czy wzór jest tradycyjny czy nowoczesny, istotna jest autentyczność materiałów. Dlatego w galeriach bursztynowych pytaj o certyfikaty branżowe czy Bursztynowy Paszport – przewodnik konsumenta, który jest dowodem zakupu produktu autentycznego i gwarancją przestrzegania dobrych praktyk kupieckich.

Moda

Bursztyn jest wszechobecny! W świecie mody funkcjonuje jako niebanalny dodatek, ale także główny motyw kolekcji znanych polskich projektantów. Gala Mody i Bursztynu to zawsze najbardziej wyczekiwane wydarzenie gdańskich międzynarodowych targów bursztynu Amberif. Nowoczesne, odważne propozycje bogactwo inspiracji, skojarzeń, materiałów, krojów to cechy charakterystyczne wydarzenia, jak i dowód ponadczasowości „Złota Bałtyku”. Imprezy takie jak Sopot Fashion Days czy plenerowe pokazy mody nie mogą się bez niego obyć.

Design

Nowatorskie wzornictwo, różnorodna sztuka jubilerska czy też zaskakujące formy użytkowe to nowe oblicze bursztynu, które zaczyna cieszyć się ogromnym uznaniem i powodzeniem w świecie. Obecnie bursztyn to coś więcej niż sznur kamyczków nawleczonych na linkę. Połączony ze złotem, srebrem, diamentami i innymi kamieniami szlachetnymi, a także naturalnymi materiałami takimi jak skóry czy rzemienie tworzy przepiękne, niecodzienne kompozycje. Coraz więcej przedmiotów użytkowych czy ekskluzywnych dodatków wykonywanych jest także z bursztynu: puderniczki, szachy, a nawet pendrive w bursztynowej oprawie to tylko niektóre propozycje.

Doskonale funkcjonuje Pracownia Projektowania Biżuterii w gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych pod kierownictwem znanego i cenionego projektanta profesora Sławomira Fijałkowskiego. We współpracy z ASP co roku wydawana jest publikacja TRENDBOOK, która podsumowuje i prezentuje obowiązujące w świecie trendy.

Galerie

Najbardziej znana Bursztynowa Piąta Aleja w Gdańsku to malowniczy ciąg ul. Mariackiej, Długiej i Długiego Pobrzeża, gdzie w licznych warsztatach i galeriach można nie tylko kupić niepowtarzalne wzory biżuterii, ale również podpatrzeć rzemieślników szlifujących i obrabiających bursztyny. Kunszt gdańskich artystów jest znany i doceniany na całym świecie. Ich dziełem była między innymi Bursztynowa Komnata czy bursztynowy Ołtarz w kościele św. Brygidy. Każde z pomorskich miast ma swoich mistrzów bursztynnictwa, złotników i projektantów biżuterii, którzy w swoich galeriach pokazują wyjątkowe ozdoby, rzeźby, a często także większe realizacje bursztynowe jak świeczniki, zegary czy szkatuły.

Współczesny poławiacz bursztyrnu na Mierzei Wiślanej

Muzeum Bursztynu

10

Gdańsk

Najnowocześniejsze gdańskie muzeum, a jednocześnie najciekawsza na Wybrzeżu wystawa prezentująca pochodzenie, walory, wydobycie i obróbkę bursztynu, dużą ilość zabytkowych i współczesnych dzieł sztuki oraz biżuterii z bursztynu. Wystawa zlokalizowana jest w zabytkowym obiekcie, którego początki sięgają średniowiecza - Zespole Przedbramia ulicy Długiej, usytuowanym w centrum krzyżowania się szlaków turystycznych miasta. Obiekt składa się z trzech części: Wieży Więziennej, Szyi z Domem Więziennym i Katowni. Niegdyś stanowił kluczowy element fortyfikacji średniowiecznego Gdańska. Atutem muzeum jest nowoczesność i awangardowa aranżacja ekspozycji w zabytkowym wnętrzu oraz wykorzystanie multimediów, dzięki nim, można znaleźć się pośrodku bursztynowego lasu, poczuć zapach bursztynu lub być świadkiem pokazu mody z bursztynową biżuterią.

Uwaga: Obiekt nie jest dostępny dla osób niepełnosprawnych.

Oddział Muzeum Historycznego Miasta Gdańska / Targ Węglowy 26

T: (58) 301 47 33 / bursztyn@mhmg.gda.pl / www.mhmg.gda.pl/bursztyn

BILETY

Normalny: 10 zł / Ulgowy: 5 zł / Rodzinny: 20 zł /
Grupowy: 4/9 zł / Szkolny: 1 zł

GODZINY OTWARCIA

	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
Sezon letni	9-13		9-16		10-18		9-16
Sezon zimowy	-	10-13	10-16	10-18	10-16		11-16

Muzeum Archeologiczne

11

Gdańsk

Wystawa „Z bursztynem przez tysiąclecia” przedstawia bursztyn w przyrodzie i jego rolę w kulturze. To pierwsza wystawa bursztynu w powojennej Polsce. Prezentowane są naturalne formy bursztynu, unikalne odmiany bursztynu bałtyckiego (sukcynitu), jak też zatopione w bursztynie organizmy żywe (inkluzje organiczne i roślinne). Przedstawiony jest tu przebieg Szlaku Bursztynowego i niektóre znalezione na nim odkrycia archeologiczne. Najstarsze obiekty w kolekcji to fragmenty ozdób ze schyłku paleolitu (12 000–11 000 r. p.n.e.) oraz amulety antropomorficzne związane z kultem płodności i zoomorficzne związane z magią myśliwską i leśną z okresu mezolitu (8 000–4 500 r. p.n.e.). Prezentowane wyroby zaskakują swoją prostotą, zachwycają pomysłowością, świadczą o rozwoju wyobraźni oraz o doskonaleniu warsztatu bursztynnika na przestrzeni dziejów. Wystawę zamyka współczesne gdańskie rzemiosło artystyczne.

Gdańsk / ul. Mariacka 25/26 / T: (58) 32 22 100
mag@archeologia.pl / www.archeologia.pl

BILETY

Normalny: 8 zł / Ulgowy: 6 zł / Rodzinny: 15/20 zł

GODZINY OTWARCIA

	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
 Sezon letni	–	9-17				10-17	
 Sezon zimowy	–	8-16	9-17	8-16		10-16	

Centrum Edukacji Archeologicznej „Błękitny Lew”

12

Gdańsk

Wystawa „Średniowieczna uliczka hanzeatycka”.

W oddziale Muzeum Archeologicznego znajduje się rekonstrukcja uliczki hanzeatyckiej z przełomu XIV i XV w. z licznymi warsztatami, kramami i łaźnią, wraz z jego hałasem i zapachami. Znajduje się tutaj warta zobaczenia rekonstrukcja średniowiecznego warsztatu bursztynniczego, z narzędziami do jego obróbki oraz surowcem i jego odpadami.

Zwiedzający mają możliwość dotykania eksponatów, mierzenia strojów, wzięcia udziału w mini-wykopaliskach archeologicznych. Dźwięki i zapachy na zrekonstruowanej uliczce średniowiecznego Gdańska pozwalają w pełni doświadczyć wrażenia podróży w czasie. Wystawę dopełniają filmy i prezentacje multimedialne. „Błękitny Lew” zaprasza do zwiedzania wystaw osoby niepełnosprawne.

Gdańsk / ul. Chmielna 53 / T: (58) 320 31 88

cea@archeologia.pl / www.blekitnylew.pl

BILETY

Normalny: 10 zł / Ulgowy: 8 zł / Rodzinny: 20/26 zł

GODZINY OTWARCIA

	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
 Sezon letni	–				10-18		
 Sezon zimowy	–				9-17		

Muzeum Inkluzji w Bursztynie

13

Gdańsk

Wystawa „Życie w lesie bursztynowym” mieści się na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego. Wystawa prezentuje drugi co do wielkości w Polsce zbiór inkluzji w bursztynie – ponad 5500 bryłek z 13 tysiącami inkluzji zwierzęcych. Uzupełniają ją naturalne i barwne odmiany bursztynu bałtyckiego, a także różne rodzaje żywic kopalnych i współczesnych z całego świata. Zwiedzając wystawę zapoznać się można z bogactwem form życia zatopionego w bursztynie i spopularyzowanego filmem Stevena Spielberga „Jurassic Park”. Kolekcja muzealna ma charakter naukowy, dlatego też pokazywane są tylko wybrane obiekty.

Wydział Biologii Uniwersytetu Gdańskiego

Gdańsk / ul. Wita Stwosza 59 / T: (58) 523 61 80

bursztyn@biol.ug.pl / www.muzeum.gda.pl

BILETY

wstęp bezpłatny

GODZINY OTWARCIA

Pn-Nd: 9-18

i

Największe złoża bursztynu znajdują się pod dnem Zatoki Gdańskiej. Nazwą Bursztyn Bałtycki określamy też bursztyn ze złóż z Saksonii w Niemczech, z Zachodniej Ukrainy i z Lubelszczyzny.

Międzynarodowy Bałtycki Park Kulturowy „Faktoria”

08

Pruszcz Gdański

Przez Pruszcz Gdański przebiegał w I-V w. n.e. Szlak Bursztynowy, a na obszarze miasta usytuowana była faktoria handlowa – starożytne grodzisko – które według badań archeologicznych stanowiło północne zakończenie szlaku i było jednym z silniejszych ośrodków handlu nad Bałtykiem. Rekonstrukcja Faktorii Handlowej i Międzynarodowego Szlaku Bursztynowego z okresu wpływów rzymskich jest wyjątkowym przedsięwzięciem turystyczno-archeologicznym w skali całego kraju. W jej skład wchodzi: Chata Wodza – ekspozycja muzealna, Hala Targowa – miejsce spotkań z żywą archeologią oraz rekonstrukcje Chaty Bursztyniarza i Chaty Kowala, które zostały pomyślane jako miejsce połączenia nowych technologii z bogactwem zabytków archeologicznych i pięknem bursztynowych eksponatów. Efektem tego przedsięwzięcia jest obiekt, gdzie można odpocząć i dowiedzieć się o życiu sprzed niemal 2 tysięcy lat.

Pruszcz Gdański / ul. Zastawna (wjazd od ul. Grunwaldzkiej)

T: (58) 682 22 06 / biuro@faktoria-pruszcz.pl / www.faktoria-pruszcz.pl

BILETY

Normalny: 9 zł / Ulgowy: 6 zł / Rodzinny: 20 zł /
z przewodnikiem (do 30 os.): 180 zł

GODZINY OTWARCIA

	Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
 Sezon letni	–	VII, VIII: 11-18 / VI, IX: 9-17				VII, VIII: 12-20 / VI, IX: 11-18	
 Sezon zimowy	–	X, IV, V: 8-15 / IX-III: grupy				X, IV, V: 11-17 / IX-III: 12-16	

Muzeum Zamkowe

02

Malbork

Wystawa bursztynu na zamku malborskim funkcjonuje od 1965 roku. Przedstawia przedmioty wykonane z bursztynu od wytworów prehistorycznych do współczesnych, w szczególności XVII-XVIII wieczne wspaniałe szkatuły, ołtarzyki, sztucce, świeczniki, plastykę figuralną i biżuterię – arcydzieła sztuki bursztynniczej pochodzące z okresu jej największej świetności. Wystawę uzupełnia również sztuka ludowa, współczesne polskie wzornictwo artystyczne oraz okazy bursztynu. Jest to największa kolekcja naturalnych brył i przedmiotów wykonanych przez człowieka w Polsce i jedna z najznamienitszych na świecie. Wystawa znajduje się w piwnicy skrzydła wschodniego Zamku Średniego. Zamek malborski to gotycka twierdza obronna o kubaturze ponad 250 000 m². Jest to jeden z największych zachowanych zespołów gotyckiej architektury na świecie.

Malbork / ul. Starościńska 1 / T: (55) 647 08 00
info@zamek.malbork.pl / www.zamek.malbork.pl

BILETY

Sezon letni // Normalny: 39,5 zł / Ulgowy: 29,5 zł

Sezon zimowy // N: 29,5 zł / U: 20,5 zł

Z przewodnikiem // N: 31,5 - 47,5 zł / U: 21,5 - 37,5 zł / Grupowy: 210 - 245 zł

GODZINY OTWARCIA

Sezon letni

Pn-Nd: 9-19

Sezon zimowy

Pn-Nd: 10-15

Muzeum Bursztynu „Bursztynowa Komnata”

05

Stegna

Na wystawie zaprezentowane są najciekawsze eksponaty brył bursztynu i inkluzji. Pochodzą one z prywatnych zbiorów właściciela, który tworzy kolekcję już ponad piętnaście lat. Zgromadzone przez siebie eksponaty postanowił udostępnić szerszej publiczności i umieścić je w nowo wybudowanym obiekcie - rekonstrukcji żuławskiego domu podcieniowego w Steganie. Miejsce ekspozycji jest nieprzypadkowe, bowiem, oprócz bursztynu, pasją właściciela Muzeum jest właśnie architektura żuławskich domów podcieniowych. W Muzeum Bursztynu zwiedzający mogą: obejrzeć kolekcję unikatowych brył bursztynu bałtyckiego oraz uwieczonych w nich owadów i roślin, zobaczyć drzewo ociekające bursztynem, ślad zwierzęcej łapy, zatopioną w bursztynie igłę sosnową, bursztynowy odcisk kory drzewa sprzed 50 mln lat, odkryć historię zaginionej Bursztynowej Komnaty, zapoznać się z początkami bursztynnictwa, nauczyć się odróżniać bursztyn od falsyfikatów.

Stegna / ul. Gdańska 64 / T: (55) 247 85 75

wojciech.glodzik@gmail.com / www.bursztynowakomnata.com

BILETY

Normalny: 4 zł / Ulgowy: 2 zł

GODZINY OTWARCIA

czerwiec - sierpień

Pn-Nd: 10-19

maj i wrzesień

Pn-Nd: 11-17

Pierścionek i kolia z bursztynu i srebra, firma Enzo

„Bursztynowa Autostrada” A1

01

A1 to transeuropejski korytarz transportowy północ-południe (europejski numer E75). Zaczyna się na wybrzeżu Bałtyku, a kończy na wybrzeżu Morza Adriatyckiego, przebiega więc w dużej części w linii starożytnego Szlaku Bursztynowego, który dawniej łączył bursztynowe wybrzeże Bałtyku z kulturami basenu Morza Śródziemnego. Jej oficjalna nazwa brzmi AmberOne. W 2011 roku postawiono pylony ze znakami szlaku bursztynowego przypieczętowując tę nazwę.

www.autostradaa1.pl

Inkluzja – termit w burszynie bałtyckim

i

Wydaje się, że inkluzje są rzadkim skarbem, jednak przeglądając w dużym powiększeniu bryłki bursztynu o strukturze warstwowej (tzw. sklejkę) okazuje się, że prawie 70% z nich zawiera inkluzje. W większości są to niewielkich rozmiarów bezkręgowce, a wśród nich dominują owady i pajęczaki.

„Bursztynowy Stadion” PGE Arena

14

Gdańsk

Naturalne piękno brył bursztynu oraz wielowiekowe tradycje morskie i bursztynnicze Gdańska zainspirowały autorów projektu stadionu. Z tej inspiracji powstała budowla uznawana przez znawców za jedną z najpiękniejszych europejskich aren sportowych. Wielka bryła stadionu w kolorze bursztynu dominuje nad portową częścią Gdańska i jest nie tylko jego aktualnym symbolem, lecz również drogowskazem. Warto zwiedzić nie tylko otoczenie stadionu, ale także otaczającą go postindustrialną dzielnicę, która przeobraża się w nowoczesną tkankę miejską.

PGE ARENA Gdańsk to multifunkcyjny, nowoczesny obiekt sportowy, pełniący także rolę centrum biznesu, rozrywki i rekreacji. Zaprojektowana została tak, by móc organizować wielkie imprezy nawet do 45 tys. widzów: mecze piłkarskie, koncerty, inne wydarzenia sportowe i kulturalne.

Gdańsk / ul. Pokoleń Lechii Gdańsk 1

T: (58) 76 88 444 / tours@arenagdansk.com

i

Jedno z najważniejszych miejsc w nowożytniej historii wydobycia bursztynu znajduje się w Możdżanowie, wsi położonej 20 km na północny zachód od Słupska. W XVIII w. wydobyto tam ok. 5 ton bursztynu. Dziś złoża w Możdżanowie szacuje się na 20 ton. W przyszłości planowane jest stworzenie w tym miejscu muzeum Dawna Kopalnia w Możdżanowie.

Krople bursztynu – „Amber Drops”

15

Gdańsk

Instalacja, która uzyskała I wyróżnienie w III edycji Międzynarodowego Konkursu „Galeria Zewnętrzna Miasta Gdańska” w 2009 roku za subtelne odniesienie się do znaczenia bursztynu w budowaniu gdańskiej tożsamości oraz za minimalistyczne traktowanie estetyki przestrzeni publicznej.

Instalacja jest skonstruowana z przezroczystych kamyków wykonanych z masy żywicznej z wbudowanym systemem oświetlenia ledowego. Światło bursztynów jarzy się z różnym natężeniem, jakby w rytmie oddychającego człowieka. W żywicy zatopione są artefakty naszych czasów różnego typu i rozmiaru – takie jak np. telefon komórkowy i inne relikty życia codziennego uwiecznione w bursztynie niczym owady.

„Amber Drops” to permanentna instalacja site-specific w przestrzeni dzielnicy Dolne Miasto pod wiaduktem przy ul. Szopy. Pulsujące światło poszczególnych kamyków i refleksy na metaliczno-lustrzanej płaszczyźnie pracy Invisible Gate grupy Front Studio będą sprawiały wrażenie, że cała ta przestrzeń żyje i oddycha.

Instalacja mieści się przy ulicy Szopy w Gdańsku,
opiekę nad nią sprawuje Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia
Gdańsk / ul. Jaskółcza 1
www.laznia.pl

Bursztynowy Ołtarz i Monstrancja w Bazylice Św. Brygidy

16

Gdańsk

W kościele tym warto przede wszystkim zobaczyć będący w trakcie tworzenia Bursztynowy Ołtarz. Docelowo będzie to największe dzieło z bursztynu na świecie, znacznie większe od Bursztynowej Komnaty. Obecnie można oglądać wykonaną z bursztynu centralną część ołtarza, bursztynową szatę obrazu Matki Boskiej oraz ciekawe elementy konstrukcji nośnej i towarzyszące rzeźby. Ołtarz zaprojektowali prof. Stanisław Radwański i Mariusz Drapikowski. Oprócz ołtarza można też obejrzeć inne współczesne sakralne dzieła sztuki z bursztynu m.in. monstrancję, kielichy mszalne, cyboria i inne naczynia sakralne. Całość jest rodzajem wotum złożonego przez środowisko gdańskich bursztynników m.in. za odzyskanie przez Polaków wolności po wydarzeniach roku 1980 i 1989.

Bazylika św. Brygidy

Gdańsk / ul. Profesorska 17

i

Współczesnym wielkim dziełem jest tworzenie bursztynowego ołtarza w kościele św. Brygidy w Gdańsku. Powstanie ołtarz o wysokości 11 metrów, który ma upamiętnić 28 stoczniovców zabitych w wydarzeniach Grudnia w 1970 roku. Monstrancja jest już gotowa i ma ponad dwa metry wysokości.

Niedźwiedziówka, Niedźwiedzica

03

Niedźwiedziówka

Wies na trasie Gdańsk – Elbląg to neolityczne centrum obróbki bursztynu, które funkcjonowało w delcie Wisły już w okresie około 3200-2400 lat przed Chrystusem. Ówczesnie znajdowało się u ujścia jednej z jej odnóg na podtapianym brzegu morza, dziś leży w głębi łądu.

Na zalewanych przez Zalew Wiślany brzegach osadzały się bryły bursztynu, które od wiosny do jesieni zbierali i przetwarzali ówcześni rzemieślnicy z Wysoczyzny Elbląskiej. Surowiec bursztynowy był również przynoszony z wybrzeża Zatoki Gdańskiej. Od początku lat 80-tych XX wieku prowadzone są tu badania archeologiczne. Na powierzchni ok. 1 km² funkcjonowało tu około 900 pracowni bursztyniarskich, to najstarszy i największy znany nauce ośrodek obróbki bursztynu na świecie. Bursztyn z Niedźwiedziówki docierał w głąb ziem polskich między innymi drogą wymiany także do południowej Europy. Wymiana zapoczątkowała czas ogromnej popularności bursztynu na południu, co później poskutkowało jego pojawieniem się w kulturze mykańskiej (podczas II tysiąclecia p.n.e.). Badania archeologiczne prowadzone są co roku w lipcu, wtedy też można odwiedzić to słynne na całym świecie centrum obróbki bursztynu.

i

Najczęstsze odmiany bursztynu są nieprzezroczyste, żółte. Barwy białe, niebieskawe i zielonkawe występują rzadko. Barwa intensywnie zielona to efekt optyczny podmalowania jasnego bursztynu od spodu czarną farbą.

„Bursztynowa Góra”

09

Bąkowo

„Bursztynowa Góra”, rezerwat archeologiczny o powierzchni 5.03 ha obejmujący wyeksploatowane wyrobisko – dawną odkrywkową kopalnię bursztynu. Eksploatowano tu złoża plejstoceniowe przetransportowane przez lądolód w formie kry glacialnej. Kopalnia działała tu najprawdopodobniej od XVIII do początku XX wieku, choć część badaczy twierdzi, że początki wydobywania sięgają nawet X wieku. Do dziś zachowały się charakterystyczne doły w postaci lejów, największy z nich ma średnicę 40 metrów, a głębokość 15. Do rezerwatu można dojść oznakowaną ścieżką od parkingu w miejscowości Bąkowo, które znajduje się na trasie nr 221 Gdańsk-Kolbudy-Kościężyna. Podobne pozostałości po kopalni bursztynu znajdują się w lesie pomiędzy Sopotem a gdyńskim osiedlem Karwiny.

i

Bursztyn obok krzemienia jest najstarszym kamieniem ozdobnym. W stanowiskach archeologicznych znajdujemy przedmioty wykonane ponad 10 000 lat temu, gdy nieznane były szmaragdy czy diamenty.

Fragment relikwiarza Michela Redlina, 1680, Muzeum Zamkowe w Malborku

„Amber Manufacture Michel”

17

Gdańsk

Firma produkuje biżuterię z bursztynu. Prezentuje ją w swojej galerii na Długim Pobrzeżu, w której przedstawia się proces wytwarzania biżuterii z bursztynu zarówno tradycyjnymi jak i nowoczesnymi metodami, a także historię bursztynu i szlaku bursztynowego, inkluzji w bursztynie i ciekawostek.

Gdańsk / ul. Długie Pobrzeże 4 / T: (58) 301 78 64, (58) 683 43 82
www.ampmichel.com.pl

i

Polska nazwa „bursztyn” pochodzi od niemieckiego słowa „bernstein” (kamień, który się pali). Znany był od dawna pod różnymi nazwami, starożytni Grecy nazywali ten kamień elektron, co oznacza świecący i błyszczący. Słowiańska nazwa jantar została przejęta najprawdopodobniej od fenickiej nazwy jainitar – żywica morska. Sukcynit to nazwa geologiczna, pochodzi od łacińskiego słowa succinum oznaczającego żywicę drzewa. Pierwszy raz nazwa została użyta w 1820 r. przez niemieckiego geologa A. Breithaupta.

Galeria „Styl”

18

Gdańsk

W galerii na gdańskim Długim Pobrzeżu poza tradycyjną ekspozycją bursztynowej biżuterii, prowadzone są prezentacje warsztatu bursztyniarskiego. W grupach nie większych niż 10 osób można uczestniczyć w różnorodnych prezentacjach takich jak: wykład wiedzy o bursztynie, pokazy obróbki (szlifowanie, polerowanie, fasetowanie, rzeźba itp.), mikroskopowe pokazy inkluzji w bursztynie, metody rozpoznawania prawdziwego bursztynu, bursztynowa medycyna ludowa czy zasady projektowania biżuterii z bursztynu. Istnieje także możliwość indywidualnego szlifowania bursztynu. Właścicielem galerii jest Zbigniew Strzelczyk – Mistrz Bursztyniarz, Mistrz Złotnik oraz Mistrz Rzemiosła Artystycznego.

Gdańsk / ul. Długie Pobrzeże 31

T/F: (58) 301 43 80

T: (58) 300 08 91

galeria@amberstyl.pl

www.amberstyl.pl

i

Miliony lat temu bursztyn był płynną żywicą, jednocześnie śmiertelną pułapką dla organizmów. Żywica płynąca z drzew działała jak lep na owady, które dziś podziwiamy w formie inkluzji.

Galeria Bursztynu „Prestige”

19

Gdańsk

W sercu starego Gdańska, u stóp Bazyliki Mariackiej znajduje się galeria, w której można zobaczyć i kupić biżuterię wykonaną przez najlepszych polskich projektantów i topowe firmy bursztynników. W galerii odbywają się także indywidualne wystawy i wernisaże artystów tworzących w bursztynie.

Gdańsk / ul. Mariacka 44/45

T: (58) 305 55 50

kontakt@galeriaprestige.pl

www.galeriaprestige.pl

autor: Jacek Ostrowski

i

Wg medycyny ludowej dym bursztynowych kadzidełek zabija zarazki, a noszone na szyi korale zapobiegają bólom gardła i głowy oraz wzmacniają tarczycę. Uttuczony proszek zażywano jak tabakę, co miało oczyścić zatoki i pomóc w pozbyciu się kataru. Bursztyn jest wyjątkowo ceniony w tradycyjnej medycynie chińskiej.

Galeria „Moja Forma”

20

Gdańsk

Wyjątkowe miejsce, które sprawi, że zobaczą Państwo bursztyn w zupełnie nowym świetle.

Można tu poznać niezwykle barwy i kształty naturalnego bursztynu oraz jego historię, a także znaleźć dla siebie unikatową biżuterię ze srebra i złota.

Niezwykłą atmosferę zapewnia też to, że galeria i warsztat znajdują się w klimatycznie odrestaurowanej oryginalnej piwnicy.

Gdańsk / Mariacka 46

T: (58) 305 62 06

listy@mojaforma.com

www.mojaforma.com

autor: Maria Fijałkowska

i

Wartość brytki bursztynu zależy generalnie od jej wielkości, jednak wiele zależy również od czystości, przezroczystości, szlachetności jej koloru oraz kształtu. Najbardziej cenione są brytki okrągłe.

Bursztynowa Galeria

21

Gdańsk

Prestiżowa galeria z wieloletnim doświadczeniem w sprzedaży najciekawszej biżuterii bursztynowej. Obok klasycznego wzornictwa, galeria proponuje innowacyjne rozwiązania i nowoczesne projekty, takie jak bursztyn połączony z diamentami. W galerii można wziąć udział w wykładach na temat pochodzenia bursztynu, metod wydobycia. Dowiedzieć się tu można, jak odróżnić bursztyn od jego imitacji.

Gdańsk / ul. Długi Targ 1

T: (58) 301 03 12

www.ambergallery.pl

autor: Dorota Cenecka

i

Największa dotychczasowa realizacja z bursztynu to słynna Bursztynowa Komnata, którą w 1701 roku zamówił Fryderyk I Hohenzollern. W 1716 roku car Piotr I otrzymał ją w podarunku jako dowód przyjaźni. Do 1941 roku zainstalowana była w pałacu w Carskim Siole obok Sankt Petersburga. Podczas działań wojennych zaginęła i do dziś nie została odnaleziona.

Manufaktura Bursztynu w Muzeum Bursztynu

22

Gdańsk

Galeria oferuje w sprzedaży biżuterię wykonaną przez najlepszych projektantów, których prace znajdują się w zbiorach muzeum. W Manufakturze Bursztynu można obejrzeć pokaz szlifowania bursztynu w wykonaniu dyplomowanego mistrza jubilerstwa (pokaz trwa około 15 min).

Gdańsk / Targ Węglowy 26
www.s-a.pl

S&A

i

Bursztyn bałtycki swoją olbrzymią gamę kolorów zawdzięcza m. in. obecności drobnych, niewidzialnych gołym okiem pęcherzyków powietrza. Gdy pęcherzyki stanowią więcej niż 50 procent jego objętości, jest całkowicie biały, tak jak białe staje się białko jaja podczas ubijania na pianę.

„Ambermoda”

31

Sopot

Galeria autorska i pracownia, w której można podpatrzeć złotników i szlifierzy bursztynu przy projektowaniu, szlifowaniu i lutowaniu biżuterii. Dodatkową atrakcją są częste wystawy sztuki złotniczej i bursztynniczej uznanych autorów oraz niebanalna autorska biżuteria właścicieli galerii.

Sopot / ul. Grunwaldzka 12-16

T: 501 414 900

mg@ambermoda.com

www.ambermoda.com

autor: Mariusz Gliwiński

i

Starożytni Grecy odkryli jego właściwości elektrostatyczne. Potarty tkaniną elektryzuje się ujemnie i przyciąga np. papierki czy pyłki. To od jego greckiej nazwy elektron, nazwano elektryczność. Bursztyn jest naturalnym izolatorem.

Manufaktura „S & A”

35

Gdynia

Specjalnie przygotowany 45 minutowy program pozwala wejść we współczesny świat produkcji biżuterii z bursztynu. W tym czasie można zobaczyć szlifiernię, dział pracy ręcznej oraz ekspozycję gotowych wyrobów.

Zwiedzanie Manufaktury odbywa się z przewodnikiem, skierowane jest do grup zorganizowanych (od 10 osób) po telefonicznym umówieniu.

Gdynia / ul. Św. Piotra 4

T: 695 990 073

www.s-a.pl

S & A

i

Już człowiek neolitu poznał urok bursztynu bałtyckiego. Ponad cztery tysiące lat temu masowo stosował go do wyrobu biżuterii, a także do wymiany handlowej. Później nad Bałtyk ściągali zainteresowani nim wystawnicy cesarzy rzymskich, Celtowie, Wikingowie. Od zarania dziejów stosowano go jako ozdobę, amulet i lek.

„Damroka” Marian Zawadzki

37

Chłapowo

Oferuje prelekcje o bursztynie – jego właściwościach, rodzajach i inkluzjach. Zorganizowanym grupom prezentuje pokazy szlifowania i wykonywania biżuterii z bursztynu i srebra.

Chłapowo / ul. Władysławowska 56

T: 603 584 342 / sabinaz@interia.eu

www.damroka.comweb.pl

i

Bursztyn jest stwardniałą, kopalną żywicą drzew. Na świecie odnaleziono ponad 200 miejsc jego występowania. Poza Antarktydą występuje na wszystkich kontynentach i nazywany jest zazwyczaj od miejsca jego znalezienia. Najstarszy bursztyn znajdujący się w skałach triasowych (sprzed 230 milionów lat) we włoskich Dolomitach.

Galeria i Pracownia Bursztynu Danuty Burczik-Kruczkowskiej

04

Kąty Rybackie

Pracownia znajduje się na Mierzei Wiślanej, w małej wiosce, gdzie siła wody i wiatru stworzyła niepowtarzalne miejsce na ziemi – Krainę Bursztynu. Lata pracy autorki pozwoliły jej na wypracowanie własnego stylu i odkrycie prostoty i natury bursztynu. Bursztyn lekko oszlifowany, pozostawiony w naturalnym kształcie to wizytówka biżuterii artystki. Po wcześniejszym umówieniu można zwiedzić galerię i pracownię oraz zapoznać się z obróbką Złota Bałtyku.

Kąty Rybackie / ul. Bursztynowa 8

T: 502 50 95 59

danutakruczkowska@wp.pl

www.kruczkowska.com

autor: Danuta Burczik-Kruczkowska

i

Dawna wiara w dobroczynne działanie bursztynu, poparta wynikami badań naukowych, okazała się uzasadniona. Odkryto, że kwas bursztynowy działa jak biostymulator – pobudza system nerwowy, jest środkiem przeciwzapalnym i antytoksycznym.

Galeria Bursztynowa Narcyza Kalskiego

39

Słupsk

Dziś Gdańsk nosi miano światowej stolicy bursztynu, choć to w Słupsku w 1477 roku powstał pierwszy cech bursztynników, a dopiero 3 lata później w Gdańsku. Do tych tradycji nawiązuje galeria, gdzie podczas ciekawych prezentacji poznacie Państwo historię bursztynu i słupskiego cechu bursztynników, mity i legendy o bursztynie oraz tajemnice Bursztynowej Komnaty. W galerii mieści się ekspozycja na której jest 1000 bursztynowych serc, ponad 300 odcieni bursztynu, okazy fauny i flory sprzed 40 milionów lat, ponad 1000 bursztynowych inkluzji, 200 rzeźb w całości wykonanych w bursztynie, blisko 500 naturalnych form bursztynu.

Słupsk / ul. Tuwima 9

T: (59) 842 73 33 / galeriabursztynowa@neostrada.pl

www.galeriabursztynowa.pl

i

W XVI wieku na wybrzeżu Półwyspu Sambijskiego oraz Mierzei Wiślanej rozpoczęto kopanie bursztynu. Pierwsza podziemna kopalnia powstała w XVIII wieku, lecz prawdziwy rozwój górnictwa przyniósł dopiero wiek XIX. W tym czasie istniały na Sambii również inne kopalnie odkrywkowe lokalizowane na stokach klifów i u ich podnóży oraz w głębi lądu.

„Agat Łukaszewscy” i „Amber Słupsk”

40

Słupsk

Firma „Agat” została założona w 1987 roku przez mistrza złotnictwa Zbigniewa Łukaszewskiego. Od początku istnienia zakładu, prace w większości wykonywane są metodą tradycyjną, a robione ręcznie wyroby cieszą się dużym zainteresowaniem i uznaniem klientów. Produkowana z bursztynu biżuteria, charakteryzuje się unikatowym wzornictwem i precyzyjnym wykonaniem.

Pracownia wytwarza biżuterię z bursztynu, łączoną z metalami szlachetnymi, a także drewnem hebanowym. Od wielu lat firma współpracuje z Sławomirem Chowańcem, właścicielem firmy „Amber Słupsk”, specjalizującym się w wyrobie bursztynowych rzeźb, płaskorzeźb, bursztynowych półproduktów, a także frywolitek łączonych z bursztynowymi koralami. Wytwarzane przez Sławomira Chowańca rzeźby powstają w większości na indywidualne zlecenia wg wzorów i wskazówek klienta, a każdy projekt jest starannie przemyślany, aby podkreślić i wydobyć niepowtarzalne piękno bursztynu.

Wyroby obu firm prezentowane są w galerii, gdzie w stylowych meblach z epoki można zobaczyć bursztyn w formie surowej, w wyrobach, a także bursztynowe rzeźby.

Słupsk / ul. Wolności 33 / T: 500 168 662

i

Bursztyn jest substancją organiczną. Tworzą go głównie węgiel, wodór i tlen co powoduje, że jest substancją palną. Spalając się wydziela żywiczną woń i aromatyczny dym.

„Dawny świat w bursztynie zaklęty”

43

Świeržno

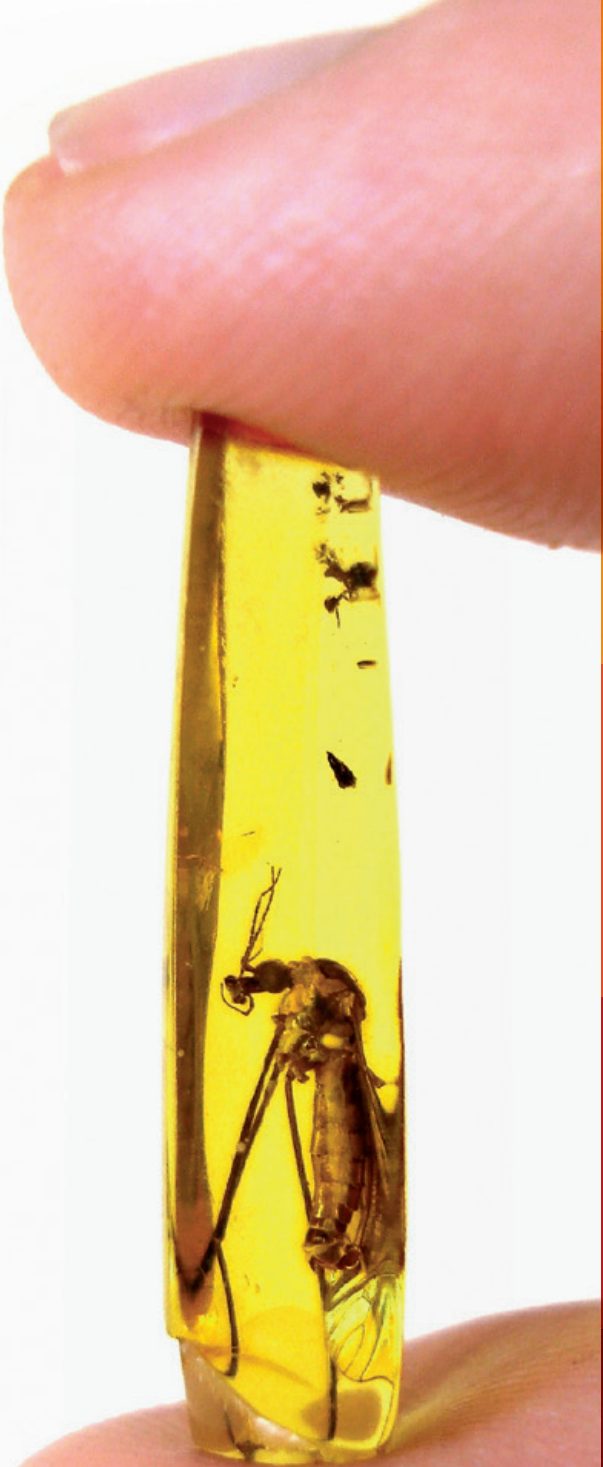
W Świerźnie w gminie Miastko znajduje się unikatowa pracownia bursztynu, prowadzona przez Erwina i Alicję Witrambowskich. Szlifiernia funkcjonuje od 1989 roku. Co roku rzesze turystów (głównie niemieckich) przyjeżdżają do Świerznia, by kupić gotowe wyroby.

Do oprawiania bursztynu pan Erwin stosuje egzotyczne drewno rodem z Afryki i Brazylii. Tworząc przedmiot użytkowy kieruje się naturalną barwą drewna i słojami. Drewno to doskonale łączy się w całość z bursztynem. Nie jest lakierowane, a polerowane woskowymi pastami. Dzięki temu unikatowemu połączeniu powstają prawdziwe arcydzieła – kolczyki, wisiory, naszyjniki, bransoletki i inna galanteria, które są poszukiwane przez mieszkanki Niemiec, USA, Japonii, a ostatnio Chin. Panie przepadają też za wisiorkami z oryginalnymi zapięciami z drewna, opatentowanymi przez pana Erwina.

Alicja i Erwin Roman Witrambowski
Miastko / Świeržno 32 / T: 598 583 215

i

Przed wieloma laty pod Miastkiem były kopalnie bursztynu, a czasami jeszcze i teraz rolnicy wykopują z pól okazałe jego eksponaty. Niedawno wydobyty okaz z podmiastckiego Trzcinnia miał 400 gramów, a ten spod Piaszczyzny był o 25 gramów cięższy. Można zatem uznać, że ziemia miasteczka jeszcze teraz jest bursztynową krainą.

Komarica w burszynie bałtyckim

Świąto ulicy Mariackiej

23

Gdańsk

Organizowane corocznie na przełomie sierpnia i września świąto ulicy Mariackiej gromadzi artystów, rzemieślników oraz tłumy Gdańszczan. Ulica Mariacka to nie tylko kawałek zachowanej historii Gdańska z jego architektonicznym fenomenem i wielokulturową tradycją – to również ludzie, którzy tworzą klimat tego miejsca dzisiaj. To właśnie oni chcą zaprezentować pracownie, które nie są dostępne na co dzień, ożywić przepiękną architekturę ulicy pokazami mody, koncertami, wyświetlanymi filmami i występami artystów. Świąto ulicy Mariackiej to impreza plenerowa, która ożywia tę najpiękniejszą gdańską uliczkę. Towarzyszy targom bursztynu Ambermart. Organizatorami są Międzynarodowe Stowarzyszenie Bursztynników oraz Międzynarodowe Targi Gdańskie SA.

www.amber.org.pl

i

Bursztyn był w starożytnej Grecji palony dla jego delikatnego, bogatego zapachu. Dziś produkuje się kadzidła bursztynowe, które poprawiają strukturę jonową powietrza, niwelują zmęczenie, uodparniają system nerwowy, odstraszają komary, wytwarzają w pomieszczeniu przyjemny aromat bursztynu.

Targi Bursztynu „Ambermart”

24

Gdańsk

Międzynarodowe Targi Bursztynu – to miejsce gdzie można zapoznać się z najnowszymi trendami w bursztynowej biżuterii i przedmiotach dekorowanych bursztynem. W targach co roku udział bierze ponad 130 wystawców z Polski i zagranicy. Na targach obowiązuje całkowity zakaz sprzedaży fałszyfikatów i namiastek bursztynu, a bursztyn prasowany i żywice kopalne muszą być czytelnie oznakowane. Dyżurujący podczas targów rzeczoznawcy chętnie ocenią biżuterię, sprawdzą jej autentyczność i wytłumaczą jak powstała. Targom towarzyszą konkursy, wystawy i pokazy, a otwarte są dla szerokiej publiczności. Targi co roku odbywają się na przełomie sierpnia i września.

Organizator:

MTG SA Centrum Konferencyjno Wystawiennicze Amber Expo

Gdańsk / ul. Żaglowa

www.ambermart.pl

i

Dla naukowca bursztyn jest to bogate źródło informacji o tym, co działo się w bursztynowym lesie 40 milionów lat temu. Z odcisków w skałach możemy poznać np. dinozaury. Natomiast małe owady, które mają zaledwie 1 milimetr - w normalnych odciskach są nie do oznaczenia. Te zachowane w bursztynie skamieniałości są bogatym źródłem informacji o dawnych organizmach.

Mistrzostwa Świata w Poławianiu Bursztynu

06

Jantar

Od tysięcy lat głównym ośrodkiem pozyskiwania i obróbki bursztynu jest region Mierzei Wiślanej, na której leży miejscowość Jantar. Wyjątkowe właściwości bursztynu bałtyckiego, piękny wygląd, przyjemny zapach, ciepło, ślady dawnego życia w postaci inkluzji, a przede wszystkim łatwość obróbki sprawiły, że przez wiele tysięcy lat wykorzystywano go do wytwarzania wyrobów artystycznych. Największy rozkwit twórczości artystycznej, w której bursztyn stanowi główny surowiec do produkcji, przypada na czasy nowożytne (XVI - XVII w.). Nawiązaniem do tej tradycji są coroczne Mistrzostwa Świata w Poławianiu Bursztynu w Jantarze, do których eliminacje odbywają się na wielu plażach Bursztynowego Wybrzeża, a od roku 2010 także w rosyjskiej miejscowości Jantarnyj. Mistrzostwom towarzyszą koncerty, zabawy oraz konferencja naukowa dotycząca zagadnień bursztynu.

Jantar / gmina Stegna

termin: lipiec

www.polawianiebursztynu.pl

i

Bursztyn wydobywa się również w Zachodniej Ukrainie w okolicach miejscowości Równe (Rivne) oraz z płytkich złóż wtórnych z okresu Holocenu na Żuławach Wiślanych. Perspektywnym terenem jest Północna Lubelszczyzna.

Mistrzostwa Polski w wyplukiwaniu bursztynu

41

Ustka

W sierpniu nadmorska Ustka zaprasza na mistrzostwa w wyplukiwaniu bursztynu. W czterech kategoriach co roku startuje co najmniej kilkudziesięciu zawodników by wyplukać ponad 40 kilogramów bursztynu. Metoda polega na tym, by nabrać piasek z bursztynem do sitka, wyplukać w wodzie, a następnie odseparować bursztyn. Startujący mają po 3 minuty na wyplukanie cennej, skamieniałej żywicy. Zwycięzcy otrzymują w nagrodę wyplukany przez siebie bursztyn, a oprócz tego statuetki wykonane przez usteckich bursztynników.

termin: sierpień

i

Kwas bursztynowy ($C_4H_6O_4$) ma postać białych kryształków. Wzmacnia siły vitalne człowieka, zwiększa odporność organizmu, spowalnia procesy starzenia pełniąc rolę antyutleniacza. Poza bursztynem bałtyckim kwas bursztynowy występuje w niedojrzałych owocach agrestu, winogron, w soku z buraków cukrowych, rzepy i rabarbaru.

Biuro Podróży „Szczypta Świata”

25

Gdańsk

Biuro Podróży proponuje specjalną ofertę wycieczek o tematyce bursztynowej po naszym regionie, skierowaną do grup zorganizowanych oraz osób indywidualnych przybywających na Pomorzu. Oferta zawiera ciekawe wycieczki, moc atrakcji oraz najlepszych przewodników (również w j. angielskim, niemieckim, hiszpańskim, francuskim i rosyjskim).

Biuro Podróży „Szczypta Świata” / Gdańsk / ul. Św. Ducha 26/30
T/F: (58) 300 03 48 / biuro@szczypaswiata.com.pl / info@toursingdansk.pl
www.szczypaswiata.com.pl
www.toursingdansk.pl

Inkluzja – mucha
w bursztynie bałtyckim

i

Od 2007 roku Prezydent miasta Gdańska nominuje Ambasadora Bursztynu. Ten tytuł, przyznawany na 3 lata, jako pierwsza nosiła Lidia Popiel, następnie Monika Richardson. Od roku 2013 Ambasadorem Bursztynu jest Kayah.

Gra miejska „Władcy Bursztynu”

26

Trójmiasto

Gracze wcielają się w średniowiecznych kupców. Ich zadaniem jest odebranie drogiego kamienia - bursztynu a następnie dostarczenie go do umówionego miejsca o umówionej godzinie rosyjskim kupcom, podróżującym Bursztynowym Szlakiem, zmierzającym do włoskiej Akwilei. Aby dotrzeć do miejsca wymiany uczestnicy gry muszą rozwiązywać zagadki i zadania, a także odnajdywać łączników, którzy będą posiadać drogie informacje. Gra „Władcy Bursztynu” – to oferta nagrodzona w konkursie na najlepszy produkt turystyczny Gdańska, organizowanym przez Gdańską Organizację Turystyczną.

W zależności od ustalonych zadań uczestnikami imprezy mogą być zarówno dzieci (grupy szkolne) jak i dorośli – (grupy turystyczne, imprezy integracyjne, firmowe). Jest to rodzaj gry miejskiej – czyli gry, której „planszą” jest przestrzeń miejska a „pionkami” stają się sami uczestnicy.

Przykładowe trasy: Gdynia (Skwer Kościuszki – Manufaktura Bursztynu – Dworzec SKM) / Gdańsk (Dworzec SKM – Stare Miasto – Muzeum Bursztynu – Ołowianka).

JOYevent.pl / Travel & event agency

Gdańsk / ul. Fieldorfa 11/3

T: (58) 320 61 69 / joyevent@joyevent.pl / www.joyevent.pl

„Teja Tur”

32

Sopot

W pogoni za bursztynem

Przenieśmy się w przyszłość do roku 2111. Gdańsk – niedawna światowa stolica bursztynu... niedawna, bowiem od niemal roku nie odnaleziono tu choćby najdrobniejszego kamyczka morskiego złota. Władze są bezradne, ponieważ nikt nie potrafi wyjaśnić co się tak naprawdę stało? Badacze dzień i noc próbują rozwikłać zagadkę zniknięcia bałtyckiego złota z terenów Gdańska.

Jesteście grupą śledczych – ruszacie w pościg, aby znaleźć drogocenny kamień, musicie bardzo dokładnie szukać śladów i wnikliwie analizować wskazówki, aby nie tylko odpowiedzieć na powyższe pytania, ale przede wszystkim odnaleźć bursztyn, zanim zniknie na zawsze... zacznijcie od tego miejsca... Muzeum Bursztynu...

Uczestnicy akcji poszukiwawczej podążają do kolejnych miejsc Gdańska. Zbierają kolejne części mapy i dodatkowo kamienie bursztynu oraz zapamiętują informacje o historii Miasta. Po zebraniu wszystkich części układanki i złożeniu ją w całość, uzyskają mapę z zaznaczonym punktem końcowym, gdzie skryli się złodzieje cennego bursztynu. Uczestnicy muszą odpowiedzieć na zadane pytania, które pozwolą zdobyć im dodatkowe kamienie. Wygrywa grupa, która zbiera najwięcej bursztynów.

„Teja Tur” / Sopot / ul. Smolna 3A / T: (58) 552 13 39

i

Najwięcej pamiątek po dawnych szlakach bursztynowych, zaczynających się nad Morzem Bałtyckim i biegnącym w kierunku Morza Adriatyckiego, datuje się na I–II w. n.e.

Pokazy obróbki bursztynu pradawnymi technikami

07

Mikoszewo

Eryk Popkiewicz poza produkcją biżuterii z bursztynu i srebra zajmuje się rekonstrukcjami i stylizacjami narzędzi i ozdób z warsztatów bursztyenniczych z czasów średniowiecza i pradziejów oraz warsztatami z obróbki bursztynu (archeologia eksperymentalna). Organizuje pokazy m.in. „Obróbka bursztynu technikami i kopiami narzędzi z wczesnego średniowiecza i z okresu wpływów rzymskich”. Podczas pokazów można oglądać kopie bursztynowych ozdób z wyżej wymienionych okresów, jak i dowiedzieć się skąd pochodzą, jaką wartość materialną i duchową posiadały w zamierzcztych czasach. Pokaz trwa około 1.5 do 2 godzin – koszt 1 000 zł. Atrakcją są również pokazy ogniowe (po zmroku!) z łatwopalnego pyłu bursztynowego (Bursztynowy fireshow) – pokaz trwa około 20 minut – koszt 1 000 zł. Jest to technika spalania miotanego pyłu, co w połączeniu z małą ilością ognia wygląda jak przemieszczające się kule – o średnicy 1,5 m. (fireball).

Mikoszewo (lub inne uzgodnione miejsce)

T: 509 461 625 / erykpo@wp.pl / www.eryk.amberart.pl

i

Bursztyn jest wykorzystywany w przemyśle kosmetycznym, farmaceutycznym, medycynie, ale przede wszystkim w przemyśle jubilerskim. Niegdyś wykonywano z niego cenione lakiery i politory.

Art Amber Kuś – rzeźba w bursztynie

„Studio Relax” – zabieg bursztynowy

27

Gdańsk

Studio Relax oferuje odżywczy zabieg bursztynowy. Bursztyn jest kamieniem słońca, radości i dobrego samopoczucia. Bursztynowy ekstrakt zawarty w kosmetykach używanych do tego zabiegu stymuluje odnowę komórkową, podnosi poziom ATP – wewnątrzkomórkowego akumulatora i przenośnika energii – dzięki czemu intensywnie energizuje i wzmacnia skórę oraz pobudza oddychanie komórkowe, a tym samym powoduje jej lepsze dotlenienie. To zabieg wygładzający, regenerujący, odżywczy i poprawiający nastrój.

„Studio Relax” – Zabieg bursztynowy (170 zł)

Gdańsk / Al. Grunwaldzka 244

T: (58) 341 80 61 / info@studiorelax.gda.pl

www.studiorelax.gda.pl

i

Realistyczną wersję powstania bursztynu ogłosił w I wieku naszej ery Pliniusz Starszy w swym dziele „Historia naturalis”. Według niego bursztyn powstawał z soku sosen rosnących na wyspach Oceanu Północnego. Sok ten miał gęstnieć pod wpływem zimna i wody morskiej, kiedy podczas wiosennych sztormów wzburzone fale zmywały krople soku z owych wysp.

„Balola” – salon kosmetyczny bursztynowe zabiegi kosmetyczne

33

Sopot

Blask złota i bursztynu – odmładzający rytuał dla skóry. Uelastycznia, dodaje blasku i witalności, intensywnie nawilża oraz pobudza do wydzielania endorfin. Pył bursztynowy użyty do zabiegu pozostawia skórę pięknie pachnącą i rozświetloną złotymi drobkami.

Masaż Balola – autorski, głęboko relaksacyjny masaż, który poprzedza peeling z pyłu bursztynowego. Masaż bazuje na ekskluzywnych olejach naturalnych, co daje skórze prawdziwy zastrzyk odżywczy.

„Balola” – salon kosmetyczny

Blask złota i bursztynu (250 zł)

Masaż Balola (90 min / 240 zł)

Sopot / ul. Tadeusza Kościuszki 4/1/B

(wejście od ulicy Dworcowej)

T: (58) 341 30 71, 666 466 717

sopot@balola.pl / www.balola.pl

autor: Marcin Wesolowski

i

Bursztyn niezwykłym powodzeniem cieszył się w Cesarstwie Rzymskim, a także w całym basenie Morza Śródziemnego. Wyprawy po niego były organizowane od V w. p.n.e. i wiodły tzw. szlakiem bursztynowym od Adriatyku do wybrzeży Bałtyku.

„Mera Spa Hotel” – Ceremonia Bursztynu

34

Sopot

Ten rytuał to wyjątkowy zestaw luksusowych chwil emanujących pozytywną energią emitowaną przez bursztyny zwane Złotem Bałtyku. Ekskluzywne preparaty z ekstraktem z bursztynu wykazują działanie głęboko nawilżające, odżywcze i ujędrniające. Peeling ciała z drobinami bursztynu i kryształkami soli morskiej doskonale wygładza skórę, a masaż z użyciem bursztynów zapewnia wpływ emitowanych przez nie jonów ujemnych na ciało – zwiększają one przepływ tlenu krwi, w wyniku czego następuje wzrost energii, poprawia się zdolność koncentracji i polepsza samopoczucie. Masaż twarzy bursztynami harmonizuje i głęboko wycisza umysł.

„Mera SPA Hotel” – Ceremonia Bursztynu (450 zł)

Sopot / ul. Bitwy pod Płowcami 59

T: (58) 766 60 80 / spareception@meraspahotel.pl

i

Współcześnie wykorzystywany w jubilerstwie bursztyn bardzo często jest modyfikowany. W procesie poprawiania uzyskuje się: całkowitą przejrzystość brytek, powierzchniowe ubarwienie, ujednolicanie pod względem koloru czy efekt tusek. Poprawianie bursztynu nie jest niczym złym, ważne jednak by sprzedawca o tym informował.

„Bryza Resort & SPA” – Masaż bursztynowy

38

Jurata

W ofercie SPA Hotelu „Bryza” znajdziemy masaż bursztynowy, który należy do masażu leczniczych niwelujących bóle i napięcie mięśni oraz wzmacniających układ nerwowy. Wykonywany jest z użyciem bursztynów ciepłych i zimnych. Bursztyn łagodzi napięcie nerwowe, poprawia samopoczucie i wzmacnia siły vitalne a przyłożony do splotu słonecznego stabilizuje pracę śledziony oraz serca i całego układu krążenia. Bezcenne, dobroczynne działanie bursztynu ujawnia się w chorobach tarczycy. Bursztyn minimalizuje i leczy niewydolność tarczycy, ma ponadto działanie bakteriobójcze. Masaż stanowi przyjemną formę poprawy funkcjonowania tarczycy i zminimalizowania dolegliwości reumatycznych. Malowniczy widok na morze z gabinetu SPA dodatkowo dopełni poczucia błęgiego szczęścia i relaksu w nadmorskim SPA.

„Bryza Resort & SPA” – Masaż bursztynowy (250 zł)

Jurata / ul. Międzymorze 2

T: (58) 675 54 50 / spa@bryza.pl

i

Od 2009 roku organizowany jest konkurs Szkoła na Bursztynowym Szlaku. Szkoły mają za zadanie podjąć działania, których celem jest popularyzowanie wiedzy o bursztynie. Do konkursu zgłaszają się szkoły z całej Polski oraz Europy, z terytorium, przez który przebiegał antyczny szlak bursztynowy.

„Bazuny” Hotel & SPA

44

Kościerzyna

„Bazuny” Hotel*** & SPA może poszczycić się unikatową ofertą jedynego Kaszubskiego SPA w Polsce, inspirowaną pięknem i bogactwem naturalnym tego regionu. Wśród szerokiej oferty zabiegów na ciało – znajdują się autorskie rytuały kaszubskie z wykorzystaniem m.in. właśnie bursztynu...

Bursztynowy masaż twarzy – wykonywany jest naturalnym bursztynem, ma właściwości energetyzujące, znakomicie odpręża i przywraca siły vitalne.

Masaż bursztynem – wykonywany naturalnym, oszlifowanym bursztynem. Bursztyn, dzięki swym właściwościom harmonizującym, ma zbawienny wpływ na ciało i zmysły. W trakcie masażu oddziałuje na mięśnie, linie energetyczne i czakry. Aktywizuje wewnętrzną energię i neutralizuje nadmiar ładunków dodatnich gromadzących się w organizmie na skutek stresu, zanieczyszczeń lub choroby. Wpływa na poprawę ukrwienia skóry, wspomaga układ immunologiczny i relaksuje.

„Bazuny” Hotel & SPA

Bursztynowy masaż twarzy (70 zł) oraz Masaż bursztynem (130 zł)

Kościerzyna / ul. Kościuszki 17 / T: (58) 680 21 20 / spa@hotelbazuny.pl

i

Największa znaleziona bryła bursztynu ważyła 9,75 kg. Odkryto ją w okolicach Kamienia Pomorskiego w 1860 roku. Dziś znajduje się Muzeum Przyrodniczym Uniwersytetu im. Humboldta w Berlinie.

Restauracja „Malinowy Ogród” – Bursztynowe Menu

28

Gdańsk

Bursztynowe Menu to propozycja inspirowana złotem północy przygotowana przez szefa kuchni restauracji „Malinowy Ogród”, a opracowana wspólnie z Muzeum Bursztynu. Restauratorzy proponują zwiedzenie Gdańska od bursztynowego ołtarza w kościele św. Brygidy, przez Muzeum Bursztynu, bursztynową ulicę Mariacką i Centrum Edukacji Archeologicznej „Błękitny Lew”, aż do restauracji, gdzie można spróbować dań nawiązujących do kolorystyki bursztynu poprzez zastosowanie miodu, syropu klonowego, złocistych zasmażek itp. Amber Lunch jest serwowany w godzinach 13-17. Produkt jest adresowany zarówno do grup zorganizowanych jak i indywidualnych turystów.

Gdańsk / ul. Łąkowa 1-2 / T: (58) 326 06 03
dommuzyka@malinowyogrod.pl
www.malinowyogrod.pl

i

Najciekawsze polskie kolekcje można podziwiać w Muzeum Ziemi PAN w Warszawie, Muzeum Zamkowym w Malborku, Muzeum Bursztynu w Gdańsku, Muzeum Bursztynowa Komnata w Stegnie, Muzeum Inkluzji w Bursztynie UG.

„Pomorska Akademia Kulinarna” – zupa bursztynowa

29

Gdańsk

Kreator smaku, Andrzej Ławniczak, zaprasza do „Pomorskiej Akademii Kulinarnej” na oryginalną, wykwinną, wyśmienitą zupę bursztynową według jego autorskiego przepisu. Zupa ta została uhonorowana I-szym miejscem w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów „PERŁA 2009” za najlepszą polską potrawę regionalną”. Zupę można degustować na miejscu, po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym, cena 1 porcji – 25 zł lub grupowo, w połączeniu z pokazem i samodzielną nauką przyrządzenia. Istnieje również możliwość zorganizowania pokazu gotowania zupy bursztynowej w lokalu klienta, który chce wprowadzić ten produkt do swojego menu, bądź na spotkaniach integracyjnych. Zupa bursztynowa – wyjątkowa, smaczna i zdrowa!

Gdańsk / ul. Grunwaldzka 131A

i

Bursztyn jest lekki, jego gęstość jest porównywalna z gęstością wody morskiej i wynosi około 1 g/cm^3 . Cechą charakterystyczną jest to, że pływa w słonej wodzie, w słodkiej tonie. W chłodnych porach roku, kiedy niska temperatura wody powoduje, że jej gęstość jest największa, bursztyn unosi się z dna, a fale wyrzucają go na plażę.

„Bowke” Karczma Piwna

30

Gdańsk

Gdański „Bowke” Karczma Piwna zaprasza miłośników wykwintnych dań do skorzystania z produktu turystycznego, który stanowi połączenie tradycyjnych elementów Gdańska z bursztynem i wysmienitą kuchnią. Na samym początku uczestnicy odwiedzą Muzeum Bursztynu, by następnie udać się do „Bursztynowej Galerii” na Długim Targu. Turyści wezmą udział w szlifowaniu bursztynu, które połączone będzie z krótką prelekcją na temat kopalnej żywicy drzew iglastych. Po pokazie uczestnicy udadzą się do Gdańskiego Bowke, gdzie będą mieli okazję skosztować wybornego menu degustacyjnego „Bursztynowe Smaki”. Produkt skierowany jest zarówno do turysty indywidualnego, jak i do grup zorganizowanych.

Gdańsk / ul. Długie Pobrzeże 11

T: (58) 380 11 11 / info@gdanskibowke.com

i

Najlepszy moment na zbieranie bursztynu na plaży to czas po sztormie, zwłaszcza, gdy wiatr wiał z północy. Najwięcej bursztynu można znaleźć tam gdzie morze wyrzuciło patyki. Doświadczeni poławiacze do łowienia bursztynu w morzu używają kaszorka (obręcz z siatką na długim trzonku).

Pracownia Kulinarna „Atelier Smaku”

36

Gdynia

Jola Słoma & Mirek Trymbulak są autorami książek kucharskich oraz serii programów kulinarnych dla Kuchni+ oraz na www.ateliersmaku.tv. Z wielką pasją i typową dla artystów-projektantów mody kreatywnością promują bezglutenową kuchnię wegańską. Dlatego też powstało wyjątkowe miejsce: Pracownia Kulinarna „Atelier Smaku” – kameralna, profesjonalnie wyposażona szkoła gotowania, w której odbywają się pokazy, szkolenia i warsztaty kulinarne dla amatorów i profesjonalistów. Miejsce to stanowi bezpieczną przystań dla osób, którym taka kuchnia, wypełniona aromatem świeżych ziół, przypraw i naturalnych składników, jest bliska z powodów ideologicznych lub zdrowotnych. Projektanci od lat korzystają z bałtyckiego bursztynu w swoich pokazach mody. Jego kolor inspirowa ich również w kuchni, dlatego też w programie warsztatów kulinarnych znajduje się także bursztynowe menu.

Terminy warsztatów kulinarnych udostępniane są na:

www.facebook.com/ateliersmaku

Gdynia Orłowo / ul.Sosnowiecka 35

T: 501 155 238 / info@ateliersmaku.pl / www.ateliersmaku.pl

i

W Gdańsku wykonano pierwszy i na razie jedyny na świecie drewniany obiektyw fotograficzny z soczewką z przezroczystego, polerowanego bursztynu. Jego autorem jest gdański konstruktor miniaturowych aparatów fotograficznych Marek Mazur.

Restaurant & Wine „Dym na wodzie”

42

Ustka

Restauracja, z której okien rozciąga się widok na Morze Bałtyckie, oprócz lokalnych produktów i nowoczesnej technologii sous-vide stworzyła na lato specjalne bursztynowe menu degustacyjne.

Przy zejściu na plażę koło restauracji „Dym Na Wodzie” po każdym sztormie zjawiają się poławiacze bursztynu, a wokół rosną piękne uesteckie sosny. Skoro bursztyn swoją genezę ma w żywicy szef kuchni Rafał Niewiarowski wkomponował smak sosny w lokalne produkty i nadał tym samym przygotowywanym potrawom bursztynową charakterność i wyjątkowość.

„Dym na wodzie” nie posiada stałej karty menu, co daje więcej możliwości do komponowania nowych i sezonowych dań. Rok podzielono na sześć pór, jak w polskim kalendarzu: lato, złota polska jesień, słyty, zima, przednówek i wiosna. W kuchni używa się tyle, ile się tylko uda produktów lokalnych takich jak np.: kozi ser ze Swołowa, ser „Marylka” z Lubuczewa, wędliny ze Starkowa, lokalne wino z Głębina, ryby z Bałtyku i z okolicznych jezior, mięsa z ubojów gospodarczych, gęsi z wolnego wybiegu itp. Restauracja serwuje także wina z całego świata.

Ustka / ul. Chopina 9 / T: 739 432 403 / 661 432 403

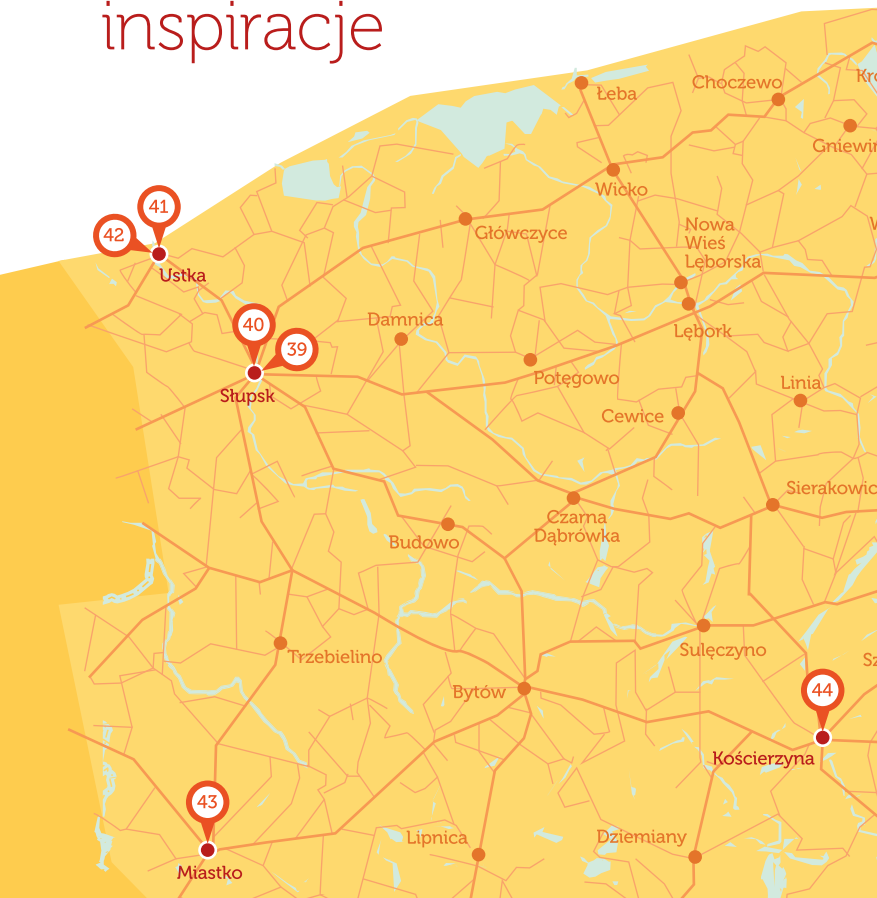
dymnawodzie.ustka@gmail.com / www.dymnawodzie.pl

i

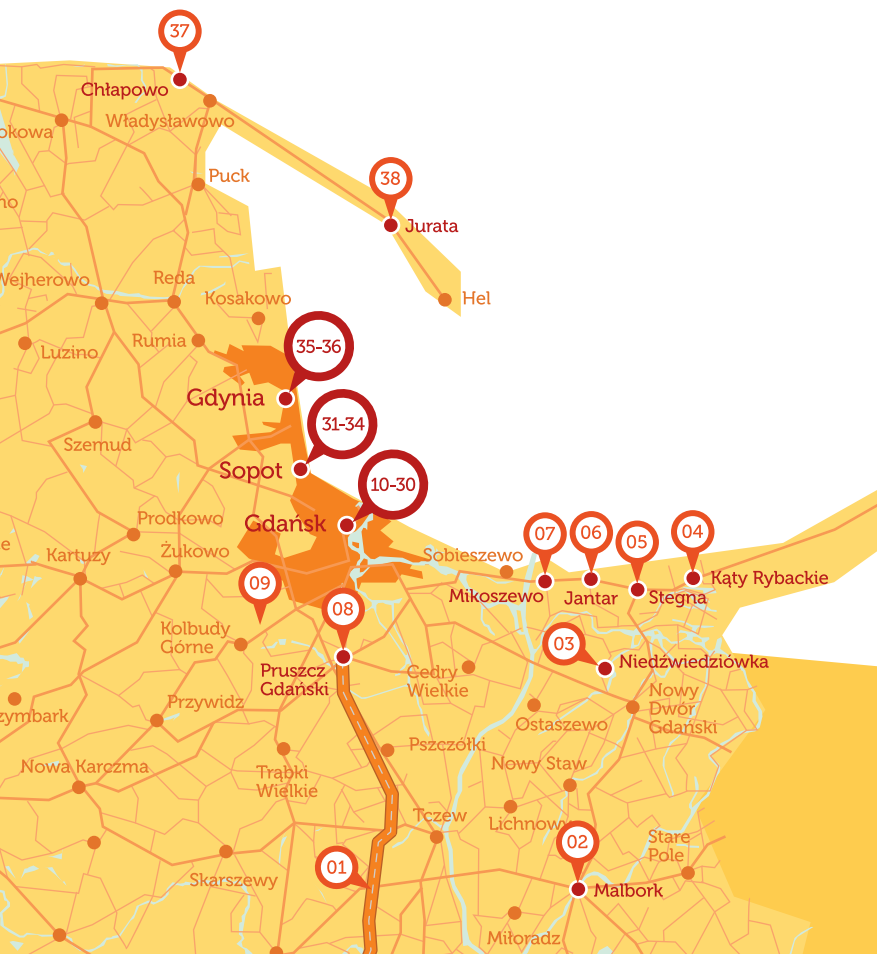
Szlak Bursztynowy nie był żadną drogą, ale raczej kierunkiem wymiany handlowej, którym bursztyn znad Morza Bałtyckiego docierał do krajów cywilizacji śródziemnomorskiej.

Bursztynowe inspiracje

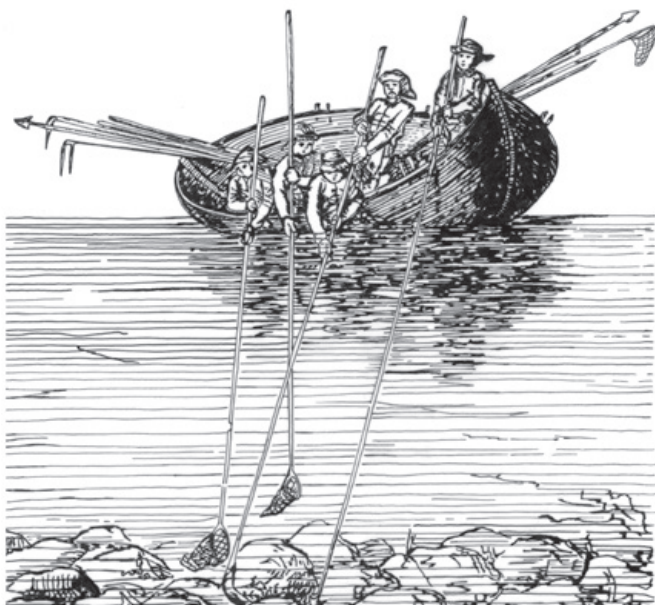

- 01 / A1 – „Bursztynowa Autostrada”
- 02 / Muzeum Zamkowe
- 03 / Niedźwiedziówka, Niedźwiedzica
- 04 / Galeria i Pracownia Bursztynu Danuty Burczik-Kruczkowskiej
- 05 / Muzeum Bursztynu „Bursztynowa Komnata”
- 06 / Mistrzostwa Świata w Poławianiu Bursztynu
- 07 / Pokazy obróbki bursztynu prądownymi technikami
- 08 / Międzynarodowy Bałtycki Park Kulturowy „Faktoria”
- 09 / „Bursztynowa Góra”
- 10 / Muzeum Bursztynu
- 11 / Muzeum Archeologiczne
- 12 / Centrum Edukacji Archeologicznej „Błękitny Lew”
- 13 / Muzeum Inkluzji w Bursztynie
- 14 / „Bursztynowy Stadion” PGE Arena
- 15 / Krople bursztynu – „Amber Drops”
- 16 / Bursztynowy Ołtarz w Bazylice Św. Brygidy
- 17 / „Amber Manufacture Michel”
- 18 / Galeria „Styl”
- 19 / Galeria Bursztynu „Prestige”
- 20 / Galeria „Moja Forma”
- 21 / Bursztynowa Galeria
- 22 / Manufaktura Bursztynu w Muzeum Bursztynu

- 23 / Święto ulicy Mariackiej
- 24 / Targi Bursztynu „Ambermart”
- 25 / Biuro Podróży „Szczypta Świata”
- 26 / Gra miejska „Władcy Bursztynu”
- 27 / „Studio Relax”
- 28 / Restauracja „Malinowy Ogród”
- 29 / „Pomorska Akademia Kulinarna”
- 30 / „Bowke” Karczma Piwna
- 31 / „Ambermoda”
- 32 / „Teja Tur”
- 33 / Salon kosmetyczny „Balola”
- 34 / „Mera Spa Hotel”
- 35 / Manufaktura „S & A”
- 36 / Pracownia Kulinarna „Atelier Smaku”
- 37 / „Damroka” – Marian Zawadzki
- 38 / „Bryza Resort & SPA”
- 39 / Galeria Bursztynowa Narcyza Kalskiego
- 40 / „Agat” Łukaszewscy i „Amber Słupsk”
- 41 / Mistrzostwa Polski w wypłukiwaniu bursztynu
- 42 / Restaurant & Wine „Dym na wodzie”
- 43 / „Dawny świat w bursztynie zaklęty”
- 44 / „Bazuny” Hotel & SPA

„Poławianie bursztynu metodą szperania”
W. Runge „Der Bernstein in Ostpreussen”, Berlin 1868
przerys. Elżbieta Kropidłowska

Wydawca

Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna
80-887 Gdańsk / Waty Jagiellońskie 2a / T: (58) 732 70 40 / F: (58) 732 70 49 / it@prot.gda.pl
www.prot.gda.pl

Pomorska Regionalna
Organizacja Turystyczna

Współpraca merytoryczna

Agnieszka Klikowicz / Międzynarodowe Stowarzyszenie Bursztynników / www.amber.org.pl
Agencja Promocji Regionalnej „Ziemia Słupska” Sp. z o.o. / www.ziemia-slupska.pl
Bogdan Donke

Design by

metaelement.com

Foto

J. Swis, J. Ostrowski, E. Sontag, L. Żurek, L. Zdrojewski, P. Sadowski, R. F. Mazurowski, B. Gabriel,
M. Kosior, M. Zak, E. Popkiewicz, J. Marciuk, A. Szywnelska, M. Rozenberg, B. Okońska,
L. Okoński, K. Wiącek, Agnieszka Klikowicz, Anders Damgaard, Archiwum MAG, MTG SA,
B. Müller, G. Gliwińska, P. Wittman, J. Gajewicz, K. Zienkowski, K. Remelski, M. Opitz,
M. Szajewski, UM Gdańska, UG Stegna, Teja Tür, Arena Gdańsk Operator, APR „Ziemia Słupska”,
M. Surowiec – LOT „Ustka i Ziemia Słupska”, Mera Spa Hotel, Hotel Bryza, Hotel Bazuny

ISBN 978-83-921430-2-4

Projekt finansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
dla Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2013

**PROGRAM
REGIONALNY**

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

AMBER ROUTE
SZLAK BURSZTYNOWY

